

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Forrás:

Bp

(Hely)

1919. X. 11

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

1919

Személy

Helvszám

Batyuzás.

Junius havában történt. Kint jártunk az én Márián barátommal Köröshegyen batyuzni. Tisztes meleg volt, mikor a homokos köruton való hosszú gyaloglás után beérkeztünk a széles utcájú községbe. Máskoriban, ha erre jártunk, az első ház-nál kutya ugatása ütötte meg a fülünket, most nem köszönt ez az éles hang, mintha kivésztek volna a község kutyái, vagy talán csak elnyeli fel-felvakkanó lármájukat ez az állandó hang zűr-zavar, a mit még soha sem hallottam ennyire intenzíven: minden ház udvarán kakas kukorékol, malac rőfög: csipog, sziszeg, sápor az apró jószág. A nagy téren, az öreg szederfa alatt delel a konda, innen szoktak lemenni később a patakra. A kondás nem messze tőle, ott ül az ákácfa tövében s nyugalmasan ebédez kis kenyérral, meg liba cubákol. Ránk, köszönt rangosan:

— Csés jónapot kívánok! — és ugyanazzal a mozdulattal a balkezéből csontot dob oda a mellette kucorgó pulinak. Nini: mintha a csonton még egy kis hus is maradt volna. Csodálkozva, irigykedve nézünk össze uri barátommal, szinte a nyálunk is kiesordul...

A gyaloglás után előbb egy kis pihenő dukál, legelőször tehát beköszöntünk Pákozdi gazdának házába, a barátságunk véle régi keletű, az illem is megkívánja, hogy elsőnek őt köszöntsük. Pákozdi uram gazdasága a legelső között van a faluban, akadhat tehát itt a barátságos szón kívül valami egyszóval is a szegény pesti ember háztársáiba.

A gazda kint foglalatostokodik az udvar végén, a szénahordásnál. Mikor észrevesz bennünket, barátságos mozdulatokkal közeledik felénk, különösen örvendezve az én Márián barátomnak, a ki két kezét előre nyújtva közeledik feléje:

— Hogyan szolgál az egészség, tusztárs?

— Köszönöm ássan! De nem voltam én tusz, hanem ellenforradalmár. Vagyis a tengerészek, a kik lejöttek rendet csinálni, megtették ellenforradalmárnak.

— Olyan nagy dolog volt itt is?

— De biz a — mosolygott könnyedén Pákozdi uram, mint a ki csak tréfának veszi a dolgot, — illetve itt nem is volt olyan nagy dolog, mint Földváron, a hol mikor azon a híres pénteken megjött a hamis hír, hogy megbuktak a pesti kommunisták, kitűzték a nemzeti zászlót. Ide a Bunczi csendőrrörmester hozta meg a hírt, nem történt semmi, csak néhány pohár bort megittunk. Persze hire ment a faluba, hogy „a pákozdiak mulatnak“. E! is jött néhány gazda, a kinek meg van mitől félni: megilapult. Másnap már itt voltak a tengerészek: vittek engem, a két öcsémet, meg néhányunkat, Földvállról Bunczit és még két urat Kaposba — hadarta sebes beszédjével. — Nem volt baj: három nap múlva itthon voltunk!

Márián barátom mindjárt rátért a „tárgyra“, Pákozdi uram azonban csak vakargatta a füle tövét és savanyu arcot csinált:

— Tetszik tudni, nincs most nekünk se... Amink megvan, az nekünk is kell. — Ezt a rideg kijelentését enyhítendő, közben nagy szíveskedéssel betessékelte a boros pincéjébe. — De már ugy nem mennek el az urak, hogy meg ne igyanak velem egy pohár bort. — És tett-veit, az üres hordó tetejére ácsolt asztalka egyszeribe megtelt, töpörtös pogácsával, füstölt szalonnával, zöldpaprakával, meg jóízű falusi kenyérrel. A lopó pedig ontotta magából a könnyű, de zamatos bort onnan, a hátrább hűseő, öreg hordóból. A barátságos környezetben beszédünk is visszakapta régi, bizalmasabb színét.

— Ejnye, Pákozdi barátom, — kezdte Má-

rián — látom, nincs itten szükség, úgy élnék, mint régen. — A gazda megértette és mentegetőzve magyarázgatta:

— Hiszen volna, volna egy s más; de kinek kell már az a sok pénz, repült, guru't ide belőle már elég... A falusi ember a maga egyszerű eszével most meg csak azt látja, hogy a fehér pénzre rá van nyomtatva, hogy junius harmincadikától nem érvényes, a kék pénzre meg a népbiztosok kimondták, hogy ugyancsak harmincadikától fogva nem érvényes. E szerint — s nevette gunyosan, csafintán — nincs pénz. Ha nincs, nem is kell, a hogy elvettünk öt évig rongyos ruhában, úgy elcheitünk még kettőig; a melyeknek pedig már mégis nagyon kikivánczik a teste a rongyból, annak a számára egypár kacsáért, hizott libáért, megymásért akad a városban minden, a mire szüksége van.

— Értem, értem, — beszélt Marián barátom — mondtam én mindig, a falu fogja megbuktatni ezt az átkos diktatúrát, kiéhezteti a várost.

— Na lássa, hiszen mi szívesen adnánk enni-valót sokat, de hogyan tegyünk különbséget abban, hogy ki kaphat belőle? Nem, ez a város nem érdemli meg az Isten áldását, — keménnyő, kérlelhetetlenné lett a hangja — ennek a városnak el kell veszni, vagy... Nekünk különben kedvezni akar, azt mondják, hogy a mi földeskenket nem veszik el. Nem-e, meddig? — tette hozzá kételkedve — tudjuk mi, hogy majd rák is kerülne a sor, mondom, kerülne — mosolygott kételkedően, mint a ki biztos a maga dolgában. — Most is rehesgetik: jön a rendelet, közös szérűre gyűjteni a gabonát... Ilyen forróságban, mint az idén? De hiszen nem volt itt, mióta emlékezek, szérű-tűz, de az idén bizonyosan lesz... Az sem lesz olyan nagy baj, mink kevéssel beérjük, egy kis hajdina, egy kis

burgonya mindig akad!...

Igy pattogott felénk a kemény szó, bár nem ránk volt célozva, éreztük, hogy nekünk is, a mi városi-polgári tehetetlenségünknek is szól. Kissé csüggedten távoztunk Pákozdi uram portájáról, de nini, a hátizsákunk nehezebb lett. Ugy látszik, míg bent beszélgettünk, valamely jótékony adakozó, gondoskodó szív megértéssel szép csendesen megtömte tarisznyánkat jóféle falusi holmival. De nem tagadom, hoztunk tapasztalatot is bőségesen a batyunkban, ekkor láttuk meg igazában:

1. hogy milyen messze is került egymástól a falu meg a város, és

2. hogy ketten győztek a háboruban, az anfan meg a falu, erről az utóbbiról legalább is bizonyossággal mondhatjuk, mert magunk, saját szemünkkel láttuk.

sy.